

ความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์ เกี่ยวกับ
การติดต่อสื่อสารภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา ๕

นายนคร ตั้งกะพิภพ

007240

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ. ศ. ๒๕๒๕

ISBN 974 - 561 - 076 - 3

I 15841008

OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS CONCERNING
ORGANIZATIONAL COMMUNICATION IN SECONDARY SCHOOLS
IN THE EDUCATION REGION FIVE

Mr. Nakorn Tungkapipop

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิด เห็นของผู้บริหารและคณาจารย์ เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารภายใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา ๕

โดย นายนคร ดังคะพิภพ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

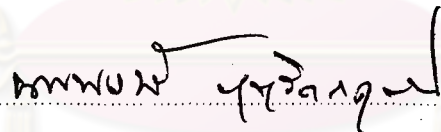
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

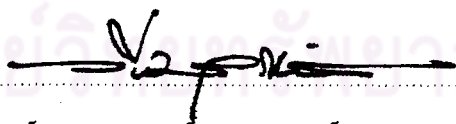

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดาน หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ศรัณิภา คูปรรัตน์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารภายใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา ๕

ชื่อผู้ผลิต นายนคร ตั้งคะพิภพ

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕ ๒๕

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ระหว่างผู้บริหารและคณาจารย์
- ๓. เพื่อศึกษาวิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- ๔. เพื่อศึกษาระดับความสนใจในชนิดของข่าวสารในความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์

สมมติฐานในการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนแตกต่างกัน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ ตัวอย่างประชากรประกอบด้วย ผู้บริหาร และคณาจารย์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา ๕ จำนวน ๒๒ โรงเรียน โดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เฉพาะกลุ่มคณาจารย์ ส่วนกลุ่มบริหารใช้เป็นประชากรทั้งหมด จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเพื่อใช้ในการวิจัยจริงมีจำนวน ๕๘๗ ฉบับ คิดเป็น

ร้อยละ ๙๗.๑๖ เป็นของผู้บริหาร ๙๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๑๖ และคณาจารย์ ๔๙๓ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๒๗

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ๓ ตอน ตอนที่ ๑ สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบกาเครื่องหมาย(Check list) และแบบปลายเปิด (Open end) ตอนที่ ๒ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตอนที่ ๓ มี ๓ ส่วน ส่วนที่ ๑ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชนิดของข่าวสารที่มีการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ส่วนที่ ๒ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจในชนิดของข่าวสาร มีลักษณะเป็นการให้ลำดับความสนใจจากมากไปหาน้อย ส่วนที่ ๓ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการติดต่อสื่อสารที่มีใช้ภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนรวมของลำดับความสนใจ ส่วนการทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบแบบที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

๑. การปฏิบัติการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน โดยสรุปแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า มีการปฏิบัติการในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ เกิดขึ้นบ่อย ๆ ส่วนคณาจารย์เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง ๗ ด้าน คือ ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อม เนื้อหาสาระ ความต่อเนื่องและอยู่กับร่องกับรอย ช่องทางของข่าวสาร ความสามารถของผู้รับ และความแจ่มชัด ผู้บริหารมีความเห็นว่า ทุก ๆ ด้านมีการปฏิบัติการอยู่ในเกณฑ์ เกิดขึ้นบ่อย ๆ ส่วนคณาจารย์เห็นว่า ด้านความน่าเชื่อถือ เนื้อหาสาระ และช่องทางของข่าวสาร มีการปฏิบัติการอยู่ในเกณฑ์ เกิดขึ้นบ่อย ๆ แต่ด้านที่เหลือเห็นว่า มีการปฏิบัติการอยู่ในเกณฑ์ เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง

๒. ความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน มีความแตกต่างกันทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๑

๓. ชนิดของข่าวสารที่มีการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน ส่วนใหญ่ทั้งผู้บริหารและคณาจารย์ เห็นว่า มีการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับ ปานกลาง ชนิดของข่าวสารที่มีการติดต่อสื่อสารมากกว่าชนิดอื่น ๆ คือ ข่าวเกี่ยวกับการร่วมการกุศล

๔. ชนิดของข่าวสารที่ผู้บริหารและคณาจารย์ สนใจอยากทราบมากที่สุด คือ ข่าววิชาการ รองลงไปคือ ข่าวความเคลื่อนไหวในวงการศึกษาและข่าวการดำเนินงานภายในโรงเรียน ส่วนชนิดของข่าวสารที่มีความสนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวเกี่ยวกับการร่วมการกุศล

๕. การประกาศ เป็นวิธีการติดต่อสื่อสารทางวาจา ที่มีใช้มากที่สุดในโรงเรียน ทั้งในความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์ และการใช้หนังสือเวียน เป็นวิธีการติดต่อสื่อสารทางลายลักษณ์อักษรที่มีใช้มากที่สุดในโรงเรียน

คุนยวิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10

Thesis Title Opinions of Administrators and Teachers Concerning
 Organizational Communication in Secondary Schools
 in the Education Region Five .

Name Mr. Nakorn Tungkapipop

Thesis Advisor Weerawat Utairat Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1981

ABSTRACT

Objectives of the Research :

The purposes of this study were to

1. study the opinions of the administrators and the teachers concerning the organizational communication in the secondary schools,
2. compare the opinions concerning the organizational communication in the secondary schools between the administrators and the teachers,
3. study the methods of organizational communications used in the secondary schools,
4. study the types of information which the administrators and the teachers would like to have.

Hypothesis :

The opinions of the school administrators and teachers concerning communication within the school are different.

Research Procedures:

The population involved in the study consisted of administrators and teachers in 22 secondary schools in educational region five by using simple random sampling for the teachers group and using all the people for the administrators group.

Of the total of 563 papers, approximately 97.16 percent of these returned were usable questionnaires. The questionnaires received from the administrators and the teachers numbered 94 (92.16 percent) and 453 (98.27 percent) papers respectively.

The instrument used in this study was the three - part questionnaire. Part I was a questionnaire with checklist and open - ended questions used to study the population's status. Part II was a questionnaire with a rating scale used to study the opinions concerning the organizational communication practice in secondary schools. Part III was divided into three sections: section one was a questionnaire with rating scale used to study the opinions concerning types of information used in organizational communication in secondary schools; section two was a questionnaire used to ask about the interest in types of information by letting the administrators and teachers range their interest from "of most interest" to "of least interest," and section three was a questionnaire with rating scale used to ask about the opinions concerning the methods of organizational communication used in secondary schools.

In analyzing the data obtained from the questionnaires, percentages, means, standard deviations, and the total scores of the ranged interests were employed. And for testing the hypothesis, the t - test was used.

Findings and Conclusions:

The findings of this investigation can be summarized as follows:

1. In administrators' opinions, the organizational communication practice in secondary schools always took place, but in teachers' opinions, it only sometimes took place. As for the 7 frames of communication: - credibility, context, content, continuity and consistency, channels, capability of audience and clarity - administrators perceived that every frame always took place in schools. But teachers perceived that the credibility, content, and channels frames always took place, while the others only sometimes took place in schools.
2. Opinions of administrators and teachers concerning organizational communication in secondary schools are statistically different at the 0.01 level.
3. Most of both administrators and teachers perceived that all types of information used in organizational communication in secondary schools were communicated at the medium level except information about charity which was communicated the most.
4. The type of information which administrators and teachers were most interested to know was academic information. Others were educational movements and school administration. And the least interesting information was charity information.
5. In both administrators's and teachers' opinions, announcement through the oral medium was used the most frequently. And the most frequent written medium that was used in schools was the internal memorandum.

กิตติกรรมประกาศ

ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึง เริ่มต้นและสำเร็จลงได้ด้วยดี โดยที่ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือในด้านข้อเสนอแนะ การตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจากท่านอย่างเสมอต้นเสมอปลาย และได้รับความช่วยเหลือแนะนำเพิ่มเติม ในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยจากผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์นิคม ตั้งคะพิภพ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเหล่านี้เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ สำหรับ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยระลึกถึงในพระคุณและความกรุณาของท่านตลอดเวลา ซึ่งท่านได้ช่วยให้คำแนะนำ ตรวจแก้แบบสอบถาม คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ ดร. ธีรณีภา กุปรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร วรุตบางนур รองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กริช สิบสนธิ์ และอาจารย์จิตต์ ศรีสุโร

อนึ่ง การที่ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้สำเร็จล่วงไปได้นั้น ยังได้มีบุคคลอีกหลาย ฝ่ายให้ความช่วยเหลืออยู่ด้วย อาทิ อาจารย์วิชรี กาญจนเกียรติ อาจารย์จินทนา พรายมณี อาจารย์อุทิศ รุ่งธีระ อาจารย์จันทิมา ชังศุพานิชย์ อาจารย์ทองปอน ตะบูนพงศ์ อาจารย์ บวร สำเภาเงิน อาจารย์รัชภา อินทร์พุ่ม อาจารย์สุรรัตน์ ไชยพยอม อาจารย์วีโรจน์ วรพุดิ อาจารย์สมศักดิ์ ตั้งคะพิภพ อาจารย์ชโลมใจ กิ่งคารวัฒน์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โรงเรียนต่าง ๆ ในโครงการวิจัยหรือผู้แทนที่ช่วยเหลือในการรวบรวมแบบสอบถาม และอาจารย์ นิศยา ตั้งคะพิภพ ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้จารึกนามไว้ ณ ที่นี้

หากการวิจัยนี้จะก่อประโยชน์แก่ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการหรือการพัฒนาสร้างสรรค์ อยู่บ้าง ผู้วิจัยขอมอบคุณความดีนี้ เป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ได้มี เมตตา อบรมสั่งสอน จนผู้วิจัยได้มี โอกาสค้นคว้าวิจัยฉบับนี้

นศร ตั้งคะพิภพ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการแผนภูมิและตารางประกอบ.....	
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๔
สมมติฐานในการวิจัย	๕
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	๕
ประโยชน์ของการวิจัย	๖
วิธีการดำเนินการวิจัย	๖
๒ วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐
ความหมายและความสำคัญของการติดต่อสื่อสาร	๑๐
กระบวนการติดต่อสื่อสาร	๑๓
ลักษณะของการติดต่อสื่อสาร	๑๔
การติดต่อสื่อสารที่ได้ผล	๒๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๖
๓ วิธีการดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	๓๐
ประชากรในการวิจัย	๓๐
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๓๒

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๓๒
การสร้าง เครื่องมือ	๓๔
การกำหนดค่าคะแนน	๓๕
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๖
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๐
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๓
ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๓
ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารและการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบของกลุ่มผู้บริหารและคณาจารย์	๔๗
ตอนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับชนิดและวิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน ..	๕๒
๕ สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๖๘
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖๘
วิธีการดำเนินการวิจัย	๖๘
สรุปผลการวิจัย	๗๐
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๗๓
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	๗๔
บรรณานุกรม	๘๑
ภาคผนวก ก	๘๕
ภาคผนวก ข	๘๘
ประวัติผู้เขียน	๑๐๔

รายการแผนภูมิและตารางประกอบ

แผนภูมิที่	หน้า
๑ รูปแบบกระบวนการติดต่อสื่อสารอย่างง่าย	๑๔
๒ รูปแบบกระบวนการติดต่อสื่อสาร ตามแนวคิดของ เกลน เอ. บาสเสทท์	๑๕
๓ รูปแบบกระบวนการติดต่อสื่อสารของ คลอเคน อี แชนนอน และ วอร์เรน วีฟเวอร์	๑๖
๔ รูปแบบกระบวนการติดต่อสื่อสารที่ปรับปรุง	๑๗
๕ กราฟแสดงการ เปรียบ เทียบค่าคะแนน เฉลี่ยระหว่างผู้บริหารและคณาจารย์ เกี่ยวกับการปฏิบัติการติดต่อสื่อสาร	๕๐
๖ กราฟแสดงการ เปรียบ เทียบค่าคะแนน เฉลี่ยระหว่างผู้บริหารและคณาจารย์ เกี่ยวกับชนิดของข่าวสารที่มีการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน	๕๕
๗ กราฟแสดงการ เปรียบ เทียบค่าคะแนน เฉลี่ยระหว่างผู้บริหารและคณาจารย์ เกี่ยวกับวิธีการติดต่อสื่อสารทางวาจาที่มีใช้ในโรงเรียน	๖๔
๘ กราฟแสดงการ เปรียบ เทียบค่าคะแนน เฉลี่ยระหว่างผู้บริหารและคณาจารย์ เกี่ยวกับวิธีการติดต่อสื่อสารทางลายลักษณ์อักษรที่มีใช้ในโรงเรียน	๖๖
ตารางที่	
๑ รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียน	๘
๒ จำนวนผู้บริหารและคณาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกแต่ละโรงเรียน	๓๑
๓ จำนวน ส่ง และรับแบบสอบถามคืน จำแนกแต่ละโรงเรียน	๓๗
๔ จำนวนแบบสอบถามที่ใช้จริงในการวิจัย จำแนกแต่ละตอน	๓๘
๕ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกลักษณะตามเพศ	๔๔
๖ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิ	๔๕

ตารางที่	หน้า
๗ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียน	๕๖
๘ การปฏิบัติการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน	๕๘
๘ ชนิดของข่าวสารที่มีการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน	๕๘
๑๐ ลำดับความสนใจในชนิดของข่าวสารของกลุ่มผู้บริหาร	๕๘
๑๑ ลำดับความสนใจในชนิดของข่าวสารของกลุ่มคณาจารย์	๖๐
๑๒ วิธีการติดต่อสื่อสารทางวาจาที่มีใช้ในโรงเรียน	๖๓
๑๓ วิธีการติดต่อสื่อสารทางลายลักษณ์อักษรที่มีใช้ในโรงเรียน	๖๔

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย